

Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego na wystawie w Sichowie

Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego na wystawie w Sichowie

"Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego zaproszeni do Sichowa, po zwolnieniu z obozu w Sachsenhausen, w 1940 roku" - to tytuł wystawy, jaką otwarto niedawno w odrestaurowanych wnętrzach sichowskiego (powiat staszowski) dworu Radziwiłłów.

Wystawę zorganizował Dom i Biblioteka Sichowska

imienia Zofii i Krzysztofa Radziwiłłów w Sichowie we współpracy z Biblioteką Jagiellońską w Krakowie. Wystawa nawiązuje do tragicznych wydarzeń, jakie miały miejsce w pierwszych miesiącach okupacji hitlerowskiej, zarówno na terenie Uniwersytetu Jagiellońskiego i w samym Sichowie.

WOJENNE LOSY

Początek wojennej gehenny profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego i innych uczelni, miał miejsce w listopadzie 1939 roku, kiedy aresztowano 183 naukowców, podstępnie zaproszonych na rzekomy wykład Brunona Müllera, dowódcy 2. Oddziału Operacyjnego SS w Krakowie. W wyniku działań, znanych pod kryptonimem "Sonderaktion Krakau", do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen zostało zesłanych: 143 wykładowców i 3 studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz 37 profesorów i docentów z Akademii Górniczo-Hutniczej i Akademii Handlowej w Krakowie, a także z Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i z Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie.

Po licznych apelach i protestach środowisk naukowych zachodniej Europy, wiosną 1940 roku, hitlerowcy zwolnili z obozu profesorów, którzy przekroczyli 40 rok życia. Zofia i Krzysztof Radziwiłłowie zaprosili do Sichowa czterech z nich. Był wśród nich profesor historii i filozofii ksiądz Konstanty Michalski, ówczesny rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Znajomość księdza Michalskiego z rodziną Radziwiłłów z Sichowa, a także Popielów z Kurozwęk, rozpoczęła się kilka lat przed wybuchem wojny, kiedy to Maria Popiel (matka Zofii z Popielów Radziwiłłowej, a także babcia Jana Marcina Popiela, obecnego właściciela Kurozwęk), zaprosiła księdza Michalskiego na rekolekcje dla nauczycieli, zorganizowane w kurozwęckim pałacu. Oprócz księdza Konstantego Michalskiego do Sichowa zostali zaproszeni wraz z rodzinami trzech inni profesorowie zwolnieni z Sachsenhausen: Jan Dąbrowski, Tadeusz Estreicher i Tadeusz Szydłowski. Ostatni wieczór w sichowskim dworze

gospodarze wraz ze swoimi gośćmi spędzili 3 sierpnia 1940 roku. Następnego dnia rano, Krzysztof i Zofia Radziwiłłowie zostali aresztowani przez gestapo, wspólnie z Krystyną Radziwiłł z Rytwian, szwagierką Krzysztofa, wdową po Arturze Radziwille, poległym we wrześniu 1939 roku. Zofia i Krystyna zostały zesłane do Ravensbruck, skąd zwolniono je po siedmiu miesiącach, natomiast Krzysztof Radziwiłł, w obozach: Buchenwald, Majdanek, Gross-Rosen i Mauthausen spędził okres wojny, do chwili uwolnienia, w maju 1945 roku.

DO KOŃCA PAŹDZIERNIKA

Uroczystość otwarcia ekspozycji, została poprzedzona mszą świętą odprawioną w kaplicy sichowskiej przez biskupa sandomierskiego Krzysztofa Nitkiewicza. Homilię wygłosił ksiądz Paweł Cygan, proboszcz parafii w Koniemłotach, który nawiązał do wydarzeń z tamtego okresu.

- Kilkuletni pobyt rektora księdza Konstantego Michalskiego w Sichowie, staje się wielkim ubogaceniem dla całej rodziny Radziwiłłów i środowiska parafii Koniemłoty - mówił ksiądz.

Wspomnieniami z rodzinnego sichowskiego domu, podzielili się z zebranymi: Zofia Radziwiłł-Skórzyńska i Stanisław Radziwiłł, dwoje żyjących z pięciorga dzieci Zofii i Krzysztofa Radziwiłłów.

Wystawę, szczególnie polecaną uczniom szkół można oglądać do końca października, najlepiej w weekendy. Wstęp jest bezpłatny. Więcej informacji na temat dostępności wystawy pod numerem telefonu 15-864-16-28.

Źródło: Echo Dnia, 14.09.2010; Michał Leszczyński

więcej informacji: www.echodnia.eu

Gmina Rytwiany - www.rytwiany.com.pl/index.php?newsid=810